

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Nemzetközi haluska fesztivál Terhelyen

Terhely városa részéről ismét az a megtiszteltetés ért, hogy a tavalyihoz hasonlóan idén is, meghívást kaptunk a nemzetközileg is híres haluskafesztiválra. Ez már a huszadik haluskafesztivál volt, mely a Terhely városa fölött lévő amfiteátrumban zajlott. Erre a jubileumi fesztiválra, Nefelejcs énekkarunk is meghívást kapott

Mindkét meghívást elfogadva, szerencsét próbálni a szlovák nemzeti hős szülőfalujába május 25-én, pénteken reggel szálltunk fel a Letkésről érkezett kisbuszra. Két rövidebb megálló után kora délután érkeztünk szálláshelyünkre. Ezt követően buszra ültünk, és gépkocsivezetőnk jóvoltából, lassú tempóban végigmentünk a csodálatos Vratna-patak völgyében. Miután szálásunkon elhelyezkedtünk, a rendezvény főszervezője Fero Stranski meghívásának eleget téve, a közeli Fátára hotelban esti gulyáspartin vettünk részt. A vacsorát követően derék asszonyaink pilisi népdalcsoportot adtak elő,

majd befejezésül a Pilisi Himnuszt énekelték el. Ezt követően a helyi zenekar húzta a talp alá valót. Sötétedéskor értünk vissza szálláshelyünkre. Szombaton a reggelit követően, (melyen a versenyzők nem vehettek részt) felmentünk a város feletti hegyoldalban lévő nyolcezer főt befogadó amfiteátrumba. Most már otthonosan mozogtunk, hiszen idén már harmadszor vettünk részt a fesztiválon. Fent a „küzdőtéren” megtudtuk, hogy a sztrapacska főző verseny feltételei nem változtak. Ugyanakkor lehetőségünk volt beszélgetni-megismerni, a számos (tizenhat országból) érkezett szlovák ajkú testvéreinket. Egyik derék asszonyunk mosolyogva megjegyezte: „jé ezek Kanadából jöttek, és ugyanúgy beszélnek, mint mi Szentlászlaiak.” Ugyanakkor lehetőségünk volt megismerni a Szerbiából érkezett szlovák testvéreinket, akik idén először neveztek be a fesztiválra. Beszélgetésünk közben, többek között szó esett arról, hogy a sztrapacska lehet készíteni

túróval, sajttal, de még káposztával is. Az igazi azonban a vlachoktól átvett, hagyományos szlovák haluska brinzából (juhtúró) készül. A főzőverseny több tényezőtől állt: pontozták az elkészítési időt. A minőséget ízre és látványra. A főzőhelyek tisztaságát, de még a dekorációt is. A három kiló haluska elfogyasztását is stopperrel mérték. Amelyik csapat nem tudta elfogyasztani főztjét, az a csapat kizárásával járt. Aki rosszul számolta ki a mennyiséget és többet főzött, annak többet kellett elfogyasztania. Ugyanakkor, amelyik csapatnak öt dekánál több hiányzott a három kilóból az is kiesett a versenyből. A nagyérdemű több ezer fős közönség szórakoztatására a rendezők egész napos műsorral kedveskedtek. Amíg a nemzetközi zsűri értékelte a haluskafőzésről a feljegyzéseket, addig újabb versenyszámok következtek. Az egy kiló brinzás haluskát elsőnek egy lengyelországi szlovák kanalizta be. Az egy méter hosszú spárga vastagságú sajtot hátrattett kézzel egy Ausztriai szlovák hölgynek sikerült lenyelnie. Az egy liter zsincsicét (a sajtkészítés mellékterméke) egy erdélyi szlovák juhász itta meg.

Végre elérkezett az eredményhirdetés. Mikor a mikrofonokból a Madarszko szót vitte szét a fátrai (Terhely a Fátra hegységben található) szellő, nagyon meghatódtunk. Aztán következett a csapat megnevezése: Senváclav, majd kihirdetés mely szerint a **harmadik** helyezést értük el. A **tizenyolc**

csapatból ez bizony igen komoly eredmény. Mivel idén csak asszonyok vettek részt a versenyen, nagyon tartottam attól, hogy nem, vagy csak nehezen fog megbirkózni négy főzőasszonyunk a három kiló szalonnás, brinzás, tejfölös haluskával. Ennek ellenére a **tizenyolc** csapat közül kanalizták be **elsőnek** főztjüket.

Csapatmunka kellett a sikerhez, hiszen dr. Bak Imre válogatta ki az éjszakai esőtől átázott fák legaljáról a szárazabbakat, és hasogatta fel, majd szortírozta különböző méretűekre. Közösén készítettük el rekordidő alatt a példaértékű dekorációt a főzőhelyünk körül. Versenyzőink nem a csupasz asztalon, de szlovák népies abroszokon készítették a szlovákság népi ételét. Ennek az összefogásnak köszönhetően értük el a második helyezést.

A Haluskafesztiválon elért eddigi eredményeink és a győztes csapatok tagjai:

2016. 3. helyezés. Csapattagok: Pálinkás Margareta, Dombainé Necsník Jutka, Necsník Hugi, Fuhl Imre.

2017. 1. helyezés. Csapattagok: Pálinkás Margareta, Némethné Kosznovszki Borbála, Fuhl Imre, Vanyák Gábor.

2018. 3. helyezés. Csapattagok: Pálinkás Margareta, Dombainé Necsník Jutka, Némethné Kosznovszki Borbála, Hupekné Petkó Ilona.

Énekkarunk szereplése a haluskafesztiválon

Nefelejcs énekkarunkat, szintén az a megtiszteltetés érte, hogy ők is meghívást kaptak az igen nagynevű együttesek között a

haluskafesztiválon. A megnyitó beszéd és a műsor ismertetését követően, elsőnek léphettek fel a színpadhoz vezető lépcsőn.

Számos pilisi szlovák népdalt énekeltek. Nagyon sikeres fellépésüknek köszönhetően, tomboló tapssal az egyetlen együttes volt, akit ismételtelen visszahívtak a pódiumra, és további népdalokat kellett énekelniük.

Fotók, szöveg: Franyó Rudolf

Csiksomlyói kegytemplom és a pilisszántói Boldogasszony kápolna közös pünkösdi miséje

Pilis és Hargita nem csak egy hegység, hanem Kárpát-medence egységének szimbólumát a történelmi Magyarország ezeréves összetartozását is jelenti.

Kettejük közti vérkeringést a csiksomlyói Babba Mária és a szántói Boldogasszony együtemű szívdobogása élteti. A három rangos nemzetközi zarándok útvonal kereszteződésében álló kápolna egyik

útvonalának, a Mária út jelzéseivel egyaránt találkozhatunk Pilisszántón, Széphavasokon és Csiksomlyón. Pünkösd szombatján most már több mint egy évtizede egy időben tartják a szentmisét. Magyar fájdalom ötvöződik a magyar büszkeséggel. Szétszakítottságunk szomorúsága ilyenkor imáinktól magasztosul népünk áldásává. Nyíltan és hangosan valljuk meg hitünket, magyarságunkat ország világ előtt.

Ez felér egy zarándoklattal, mellyel adóságunkat rójuk le hazánk iránt. Utunk a mai világban felér egy passióval. Szent István óta a történelmi Magyarországon élő népeknek küldetése van.

Mária országaként Európában a kereszténység, a keresztény kultúra védőbástyája voltunk és vagyunk a mai napig. Ez megmaradásunk titka! A

szentmisén résztvevők ezen a napon magukhoz ölelik Erdély népét és minden határainkon túli testvérünket, enyhítve árvaságuk érzését, megköszönve hűségüket, a kitartást, erősítve mély keresztény hitüket, az egyetlen reményt hősies

küzdelmükben. A nemzet egységéért, megmaradásunkért felajánlott Szent Misét Pilisszántón 2018. május 19-én szombaton az

időeltolódás miatt, az itteni időszámítás szerint fél 12 órakor tartották. Az ünnepi misét a Szent Korona országának legtávolibb, legkeletibb, legkisebb településéből, ott ahol rendületlenül őrzik hitüket és magyarságukat, a zsákfalucska

Kostelek lelkipásztora, Máriai Demeter atya mutatta be.

Franyó Rudolf

Lakosságcsere – kitelepülés

A májusi cikk folytatása

Az áttelepülésre jelentkezők agitációja nem ment zökkenőmentesen. Mind a Csehszlovák Áttelepítési Bizottság, mind a melléjük kirendelt magyar összekötők jelentései alapján a két Külügyminisztérium

rendszeresen vádolta a másik felet hatáskörének túllépésével, illetve az egyezményben

megfogalmazott elvek be nem tartásával. Csehszlovák

részről a helyi szervek együttműködésének hiányát, illetve a helyszíneken szinte azonnal megjelenő magyar ellenpropagandát

nehezményezték, míg magyar részről a nem szlovák anyanyelvűek körében történő, valamint az egyre hangsúlyosabb gazdasági érvekkel való agitációt vetették a Csehszlovák Áttelepítési Bizottság tagjainak szemére.

A szovjet hadsereg Magyarország területére érkezését követően a szláv nemzetiségek – szerbek, horvátok, szlovákok – körében gyorsan gyökeret vert a szláv testvériség eszméje, amelynek hatására ezek a kisebbségek 1945 februárjában megalapították az Antifasiszta Szlovák Frontját (ASZF). Az ASZF a lakosságcsereéről szóló kétoldalú egyezmény aláírását követően bekapcsolódott az agitációs tevékenységbe. Aktivistáinak hálózata, ahogyan a Front lapja – a Sloboda – helyi rendezvényeken, illetve propagandaanyagok terjesztésével igyekezett meggyőzni a szlovákokat az áttelepülés szükségességéről. Az aktivisták vezetői közül Békéscsabán a legismertebb Gercsi János, míg a Sloboda szerkesztőségének egyik legaktívabb tagja Francisci Mihály evangélikus lelkész volt

Az Antifasiszta Szlovák Frontjának szlovák tagjai kezdettől hangos támogatói voltak az

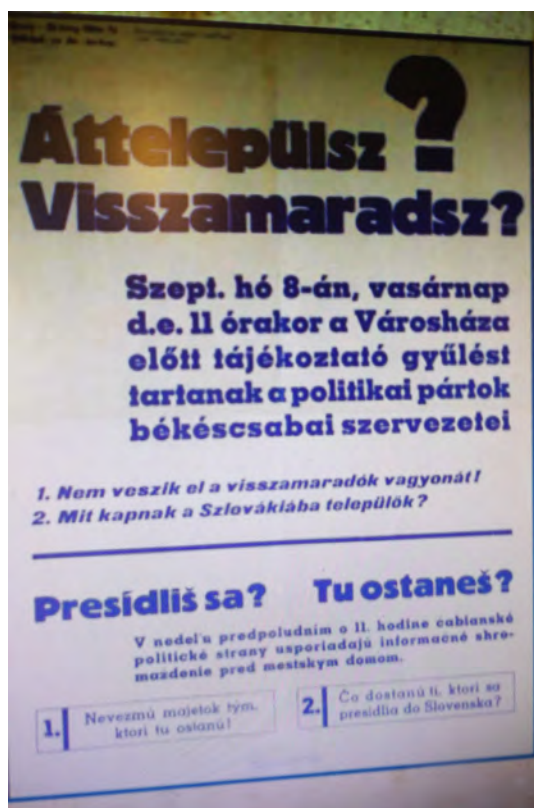
áttelepülés gondolatának. Lapjuk, a Sloboda is az áttelepülést szolgáló hangnemben tájékoztatta az olvasóit. Az Antifasiszta Szlovák Frontjának szlovák aktivistái a szlovákok által lakott

településeken a nagygyűlések előkészítésében az áttelepítési bizottság megbízható partnerei voltak. Ők rendelkeztek helyismerettel, ismerték a potenciálisan megnyerhető családokat, azok gazdasági helyzetét, de a szlovákság iránti elkötelezettségét is, így könnyebben győzték meg őket a nagygyűléseken való részvétel fontosságáról, majd ezt követően az áttelepülés hasznáról. A kérdés belpolitikai súlyát mutatja, hogy a politikai pártok is igyekeztek hallatni a hangjukat a kérdésben.

A plakátok egyszerűsítő jelszavait gyorsan

komplexebb anyagok váltották fel, amelyek célja a magyarországi szlovákoknak az őket, az áttelepülést követően váró körülményekről szóló tájékoztatása volt. Megjelentek a csehszlovákiai gazdasági, társadalmi és kulturális állapotokat elemző tematikus brosrák. Ezeken kívül a gyermekeknek szlovák nyelvű gyereklapokat, a felnőtteknek pedig leginkább a Sloboda számait adták kézbe a helyi nagygyűlések szervezői.

Az agitációs kampány felgyorsult. A Csehszlovák Áttelepítési Bizottság budapesti központjából (Szegefü utca 4.) szlovák lapok csomagjait, a Sloboda számait és agitátorokat küldtek a szlovákok által lakott falvakba és városokba. A szlovák tömeggyűlésekre szlovákiai politikusok is érkeztek, mint például Ladislav Novomeský (a szlovák oktatási és művelődésügyi kormánybiztos), Jozef Lettrich (a Szlovák Nemzeti Tanács elnöke), Karol Šmidke (a Szlovák Nemzeti

Tanács alelnöke) és mások. A politikusi részvételből látható, hogy a magyarországi

szlovákok áttelepítése pártok feletti ügy volt, valamennyi szlovákiai politikai párt képviselői részt vettek az agitációban. A gyűlésekre a magyarországi szlovákok tömegesen érkeztek, és egyre növekvő érdeklődést tanúsítottak az áttelepülés iránt. A kampány során és azt követően **90 ezernél több szlovák jelentkezett áttelepülésre.**

Korabeli fotók, irodalom felhasználásával és szemtanúk elbeszéléseiből összeállította:

Franyó Rudolf

Hírek a község házából

Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő – testületének ülése

Pilisszentlászló Képviselőtestülete 2018. április 24-én, órai kezdettel ülést tartott. **Jelen volt képviselők: Tóth Attila polgármester, Kiss Mónika alpolgármester, dr. Illés György alpolgármester, Vanyák Imre alpolgármester, Hicsák János, Petkó Gábor és Rudolf János képviselők. Hivatalból jelen voltak az ülésen: dr. Dóka Zsolt aljegyző, Bartha Enikő irodavezető, Tamás Attiláné számviteli vezető. Meghívott: Bebiák Hedvig óvodavezető.**

Tóth Attila polgármester köszöntötte a Képviselő testület tagjait a Szentendre Közös Önkormányzat Hivatal munkatársait, és a megjelent vendégeket. Bevezetőként megszavaztatta a sürgősségi indítvány napirendre vételét.

A Szentendrei Rendőrkapitányság beszámolóját levették a napirendről, mivel a kapitány úr jelezte, hogy csak a következő testületi ülésre tud eljönni. A Pilisszentlászlói Vadvirág Óvoda továbbképzési programját előrébb vették. A Képviselő-testület a napirendet 7 igen szavazattal elfogadta.

1. Tájékoztató a két ülés között történt eseményekről, c. napirendi pontban Tóth Attila polgármester előadta a parkoló kialakítás

nehézségeit. Ugyanakkor kifejtette, hogy a kisajátítást nem szeretné elindítani. Előadta, hogy egy millió forint, értékben 100 m² kátyúzás lesz elvégezve. A HÉSZ kérdése is rendezésre került.

Hicsák János képviselő: ismételten kérte, hogy a polgármester úr, sürgősen vegye fel a kapcsolatot, az erdészettel az áldatlan lakossági tűzifa beszerzése érdekében. Második – harmadik kérdéskörben az útfelújítási program felől érdeklődött.

Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy két utcával pályáztak. A Béke utcának a sportpályaig való részével, valamint a Petőfi utca elejétől a Béke utcáig tartó résszel. Két rétegű aszfaltozást és kétoldali szegélyt alakítanának ki. Ennek költsége 143 millió forint lenne.

Hicsák János képviselő harmadik kérésére, hogy: „a zúzott köves utcák közül ezek szerint egyik sem lesz felújítva?” Polgármester úr közölte: „nem, mert azok nagyon sokba kerülnének.”

2. Jelentés a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról

Polgármester úr jelentését a képviselő-testület 7 igen szavazattal elfogadta.

3. Sürgősségi indítvány a Településfejlesztési Konceptió és a Településrendezési Eszközök elkészítéséről. Polgármester úr: igen részletes magyarázatát követően a Képviselő-testület a sürgősségi indítványt, 6 igen és 1 nem szavazattal elfogadta.

4. Előterjesztés a Pilisszentlászlói Vadvirág Óvoda 2018-2023 időszakra vonatkozó Továbbképzési Programjának végrehajtásáról.

Előadó: Tóth Attila polgármester: a napirendhez egyáltalán nem kapcsolatos kilenc hozzászólás elhangzása után, Hicsák János képviselő megkérdezte az óvodavezetőt, hogy milyen tapasztalata van az új fűtésrendszerről? Megkérdezte, hogy hogyan, és ki fűt.

Polgármester úr: kérte, hogy a következő testületi ülésen tárgyaljanak erről, mert az óvodavezető ezekre, a kérdésekre most nem készült.

A Képviselő-testület a határozati javaslatot egyhangúan, elfogadta.

5. Előterjesztés az avar és kerti hulladék égetéséről szóló rendelet módosításáról. Előadó:

Tóth Attila polgármester: elsőként polgármester úr előadta, hogy előzetes megbeszélés alapján havi egy alkalomban határozták meg a kerti hulladék égetését. Ennek indoklásaként előadta, hogy havonta egyszer elszállítják a kikészített zöldhulladékot.

Dr. Dombai Henrietta: elmondta Tibor atya véleményét, mely szerint 4 konténer kellene, ha nem lenne lehetőségük az égetésre. Most egy konténerrel meg tudják oldani a temető rendben tartását. Tudomása szerint a temető fenntartásának költsége megoszlik az egyház és az önkormányzat között. Ez a fajta külön szabályozás az önkormányzatnak, (tehát a falunk egyházi költségeinek terhéhez nem járuló lakósainak is) költségkímélő megoldást jelentene. Tehát ennek Alapján javasolja, hogy a temetőben maradjon meg a heti egyszeri égetés. Ezért kéri a képviselőket, hogy ezt a kérést fontolják meg.

Ezt követően, „számos-számtalan” hozzászólás erősítette meg Tibor atyánk véleményét.

Tóth Attila polgármester demokratikus módszerrel szavazásra bocsátotta a már második indítványt. Szavazás után megállapította, hogy 6 igen és 1 nem

szavazattal a rendeletmódosítást elhalasztják, és kérdőív segítségével felméri a lakosok tűzgyújtására vonatkozó véleményét.

Tehát, egyelőre minden a régiék szerint marad!

6. Előterjesztés Pilisszentlászló Község Önkormányzat 2017. évi zárszámadásáról szóló önkormányzati rendelet elfogadásáról. Előadó: Tóth Attila polgármester.

A témával kapcsolatban elsőként Rudolf János képviselő kért szót: elmondta, hogy legutóbb volt egy előterjesztése, ami azért lett elutasítva, mert a költségvetésben nem volt rá pénz. Azt mondták neki, hogy keressen hozzá forrást. Végignézte a tavalyi költségvetés minden sorát. A dologi kiadásoknál az eredeti előirányzathoz képest több mint 10 millió forinttal túllépték a tényt. Máshol is talált olyat, ahol javaslata lenne. Nem akarja a mind a 30 sort végig forszírozni, de hármat igen.

A dologi kiadások közül első az egyéb szolgáltatások. Itt a tervhez képest a tény 8 millió forinttal drágább.

Tamás Attiláné számviteli vezető: ismertette, hogy a tervhez képest a 8 millió forintos túllépés azért van, mert a nyert pályázatot az önkormányzat, és azt nem beruházásként, hanem dologi kiadásként számolták el.

Rudolf János képviselő: előadta, hogy végignézte mik a problémás dolgok. A térfigyelő kamerarendszer például, csak félig van kiépülve, és az éves üzemeltetése, több mint 1. 600 000 forint. Mi hasznuk volt eddig a térfigyelő kamerából? Tudják e például, hogy ki vitte ki a szemetet a határba? Meg gondolandó, hogy érdemes e több mint 1,6 millió forintot jövőre is elkölteni rá, ha nincs konkrét előnye. Ehhez még hozzácsapódik, a térfigyelő rendszer ügyfélszolgálat, vagy szolgáltatás 196 ezer forint.

Tóth Attila polgármester: többek között elmondta, hogy bruttó 11,500.- 12.500 forint között van egy kamera havi üzemeltetési költsége.

Rudolf János képviselő: azt állította, hogy ezek nettó árak, mivel külön sorban szerepel ezeknek, a tételeknek az ÁFA – ja. Hozzáfűzte, hogy van ám a kameráknak karbantartási költsége is, ami 300 ezer forint + ÁFA, ami negyedévente 75 ezer forint, de vannak még egyéb költségek is!

Dr. Illés György alpolgármester: emlékeztetett

arra, hogy a brüsszeli merénylet kapcsán is kiderítették, hogy Magyarországról ment ki a merénylet. Képzeljék el, hogy hány kamera felvételét kellett ehhez átnézniük.

Rudolf János képviselő: rendben van, ha erre szükség van, és fontosabb, mint a gyerek, akkor legyen.

Továbbiakban, **Rudolf János** előadta, hogy ha maradt decemberben 8 millió forint, akkor szereztek kátyúzásról számlát ugyanilyen értékről.

Tóth Attila polgármester: ez nem igaz, és kikéri magának. Ez így nem igaz!

Rudolf János képviselő: pedig akkor kátyúztak 8 millió forintért.

Tóth Attila polgármester: ez sem igaz, ezt is kikéri magának.

Rudolf János képviselő: itt vannak a konkrét tételek.

Tóth Attila polgármester: ez sem igaz, ezt is kikéri magának.

Rudolf János képviselő: itt vannak konkrétan a tételek.

Tóth Attila polgármester: ez sem igaz, ezt is kikéri magának.

Rudolf János képviselő: Itt vannak konkrétan a tételek.

Tóth Attila polgármester: nem igaz.

Ekkor, közbeszólt **Hicsák János** képviselő: de igaz!

Rudolf János képviselő: az első számla: árok burkolat helyreállítás, kátyúzás, **4.723. 300,- Ft + ÁFA.**

Tóth Attila polgármester: meg kellene nézni, a mögöttes lévő számlákat. A kátyúzás ebből 1 millió forint volt.

Rudolf János képviselő: ugyan ennek a cégnek kifizettek egyéb szolgáltatások címen: 38.800,-Ft-ot, majd megint egyéb szolgáltatások címen 194.400,-Ft-ot. Egy napon utalva, ugyanarra a munkára.

Tóth Attila polgármester: felajánlotta **Rudolf János**nak, ha számláknak szeretne a tételeken végig menni, akkor azt ő szívesen megteszi vele. Megkérte **Tamás Attilánét**, hogy az összes kérdéses számlát másolja le, és adja át képviselő társának.

Ha talál benne olyan tételt, aminek a kifizetése megkérdőjelezhető, akkor annak elébe áll.

További sok-sok felszólalás után a rendeletmódosítást a **Képviselő-testület 5 igen 1 nem és egy tartózkodással elfogadta**

A 7. napirendi pontban lévő költségvetés módosítást a Képviselő-testület 5 igen 1 nem és 1 tartózkodással szintén elfogadta.

A 8. napirendi pontban szereplő: pénzügyi és természetben nyújtott szociális és egyes személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló önkormányzati rendeletmódosítást, a Képviselő-testület 7 igen szavazattal szintén elfogadta.

A 9. napirendi pontban lévő gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, a gyermek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló beszámolót, a Képviselő-testület szintén 7 igen szavazattal elfogadta.

A 10. napirendi pontot tartalmazó: Szentendre Közös Önkormányzati Hivatal alapító okiratának módosítását, a Képviselő – testület, szintén 7 igen szavazattal elfogadta.

Beszámoló a Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatal 2017. évi működéséről, a hivatali ügyintézésről, a törvényesség helyzetéről és az ügyfélfogadás tapasztalatairól szóló 11. napirendi pontot **Képviselő-testületünk szintén 7 igen szavazattal elfogadta.**

12. Egyebek

Petkó Gábor képviselő: azt javasolta, ha az önkormányzatnak lesz rá pénze, vásárolja meg a leégett házhoz tartozó telket.

Tóth Attila polgármester: további hozzászólás nem lévén, az ülést 20.15 órakor bezárta.

170 éves a Magyar Honvédség

tűzkeresztségen győzelmet aratott Jellasics serege felett. A szeptember 29-i győztes csatára emlékezve évtizedeken át e napon ünnepelték a Magyar Honvédelem napját. A csata emlékére a 100 éve évforduló alkalmából Pákozdon, emlékmű készült, amely azóta is áll. Körülötte épült meg a Katonai Emlékpark, amely nemzeti emlékhelyünk. Aki még nem járt ott, annak feltétlenül ajánlom a látogatást, minden korosztálynak egyaránt. Az M7-s autópályáról az 50. kilométernél kell lehajtani, és az emlékparkot tábla jelzi. Az elmúlt évek alatt Pákozdon emlékhelye lett az első és második világháború hős katonáinak, 1956-s forradalom és szabadságharc hőseinek, és a Nemzetközi Békefenntartó Missziókban életüket feláldozó katonáknak. Mindazoknak, akik 170 éven át életüket áldozták Magyarország függetlenségéért és szabadságáért.

A mai emlékpark megálmodója Gyuricza Béla altábornagy a Magyar Hadsereg egykori parancsnoka volt. Fiatalon, súlyos betegség következtében hunyt el. Azon kevés tábornokok közé tartozott, akik nem értettek egyet a szovjet csapatok Magyarországi állomásoztatásával és az akkor kötelező elvtárs megszólítással. Nézeteit nyíltan felvállalta, még a rendszerváltást megelőzően is. Rá emlékezve emlékgyűrűt alapított a Honvédség és Társadalom Baráti Körök Országos Szövetsége. A gyűrű átadására minden

A 2018-s esztendő bővelkedik a hazai védelmével kapcsolatos kiemelkedő évfordulókkal. 170 éve alakult meg az önálló Magyar Honvédség, amely a Pákozdi Sükőri dombokon, átveszi a

2018-s év májusában a Magyar Honvédelem napján kerül sor egy olyan személy részére, aki sokat és eredményesen dolgozott a honvédség és a társadalom közötti kapcsolatok erősítéséért.

E sorok írója 2009-ben kapta meg ezt a magyar elismerést, amit Gyuricza táborok özvegye és fia adott át részemre.

A rendszerváltást követően évente május 21-n emlékezünk meg a Magyar Honvédelem napjáról. Teljesen jogosan, mert Buda vár 1949. május 21-i visszafoglalása jelentős katonai siker volt. De ez semmit sem von le az 1848-as pákozdi győzelem történelmi jelentőségéről.

1848-ban született meg az a Magyar Honvédség, amely a szabadságharc nagy csatáiban Görgei Artúr tábornok vezetésével fényes győzelmeket aratott. A szabadságharc legendás tábornoka felvidéki származású volt, 1818. január 30-án született Toporcon /ma Toporec, Szlovákia/, a felvidék egyik legrégibb nemesi családjában. Artúr tanulmányait a késmárki líceumban kezdte, majd 1832-ben hadapródként került a császári-királyi hadseregbe, majd a utászkar iskolába tanult. 1837-1842 között Bécsben a testőrségnél szolgált, majd főhadnagyi rangban a 12. huszárezredhez került. 1845-ben kilépett a Császári-királyi hadseregből. Ezt követően nehezen döntötte el, hogyan folytassa pályáját. 1845 szeptemberétől Prágában az egyetemen kémiai tanulmányokat folytatott.

Görgei 1848 márciusában megnősült, majd feleségével hazatért Magyarországra. Az volt a terve, hogy átveszi nagynénje toporci birtokának vezetését. 1848. május végén Görgei Pestre utazott, ahol ekkor már megkezdődött a Magyar Honvédség szervezése és folytatódott a félbeszakított katonai pálya. Ebben az évben emlékezünk születésének 200. évfordulójára. Születésnapján a Városháza udvarán szobrot avattunk. Május 16-án újabb szoboravatóra került sor Visegrádon a Görgei lépcsőnél. Ezzel tiszteleg az utókor annak a kitűnő hadvezérnek, aki élete nagyobbik részében Visegrádon élt. Hosszú ideig árulónak tartották és élete végéig a megvetés légkörében élt. Kossuth nevezte árulónak, aki elmenekült az országból és Törökországból üzenete meg, hogy

életét áldozná a Hazáért. Az áruló élete lényegében 31 évesen lezárult. Amint letette a fegyvert Világosnál eldőlt a sorsa. Sok éven át fogoly volt, aki a győztes császár kegydíjából tengődött. Visszavonultan élt Visegrádon több mint 40 éven át. Kertészkedett, olykor pedig fogadta kíváncsi vendégeit. Utoljára, azt a német tiszti delegációt, amelyik az első világháború idején látogatta meg a szabadságharc remetéjét, akinek a katonai manővereit akkor már külföldi akadémiákon tanították.

Május 16-n az államfő részvételével felavatták Görgei Artúr honvédtábornok bronz mellszobrát Visegrádon. Áder János jelentette ki az ünnepségen, hogy azért vagyunk itt, hogy fejet hajtsunk a 200 esztendeje született Görgei Artúr, a magyar történelem egyik legnagyobb, legsikeresebb, legbátrabb hadvezére előtt. Egy döntés a történelemben néha csak a rossz és a még nagyobb rossz közötti választásról szól. Az utókor mégis könnyen ítél, immáron a maga mércéje szerint, könyörtelenül és gyakran igazságtalanul. A tények feledésbe merülnek, az évek árnyalata eltűnik, a magyarázatok számai felfeslenek, a megkopott valóság rajzolatában a leggyakrabban hangoztatott vélemény tűnik igaznak. Valahogy így halványultak el a közös emlékezetből Görgei Artúr érdemei, és így fabrikált belőle bűnbakot egy keserű és igaztalan vád – mondta a köztársasági elnök. A legnagyobbak is tudnak tévedni esendőségükkel és hibáikkal együtt hazájuknak, mégis a legtöbbet adták. „Amikor mi, mai magyarok rájuk gondolunk, fontos, hogy legendák helyett a valóságos szereplőket lássuk. Hús vér embereket, akik fontos döntéseik és a hazának tett szolgálataik révén hőökké váltak. Ilyen hős volt Görgei Artúr is” – tette hozzá. Áder János

emlékeztetett rá: Görgei rendelkezett az összes fontos katonai erénnyel, szerette a rendet, a szakszerűséget, bátor, gyors és merész, bölcs taktikus és kockázatvállaló volt, de sosem vakmerő; katonai, politikai és humanitárius szempontból mindig a legjobb döntéseket hozta. Az államfő kiemelte: honvédjei odaadóan szolgálták, tudták, hogy Világosnál az egyetlen lehetséges, józan és igazolható döntést hozta meg. Görgei

megkímélte 30 ezer katonája életét, és kész volt a magáét odaadni. Nem kötött személyes alkut, nem menekült a felelősség elől – húzta alá.

Kossuth kezdetben Görgei legnagyobb pártfogója volt, utóbb az árulásvád legelszántabb

hirdetője lett. Vitájukat csakis az igazságot precíz, kitaró munkával feltáró történettudomány ítélni meg, nekünk azonban sosem kell választanunk közöttük, de „csomót oldani”, az igazságot keresni, és méltón emlékezni: mindnyájunk közös feladata – mondta Áder János. Görgei Artúr a kiegyezés után hazatérhetett. Vállalta, hogy – amire, keveseknek volt bátorsága – nem tolakszik előre, nem kér nyilvános elégtételt, nem próbálja mindenáron igazolni magát vádlói előtt – emelte ki az államfő.

Amikor 98 esztendősen elhunyt, gyászjelentésében egyebek mellett úgy fogalmaztak, hogy magasztos nyugalomát és holtig töretlen, derült bátorságát tiszta lelkiismeretből, Istenbe és a nemzet jövőjébe vetett rendületlen hitéből merítette – mondta a köztársasági elnök.

Az alkotás a Görgei lépcsőnél, a tábornok egykori lakhelye közelében kapott helyet. A megnyitón és az azt követő fogadáson részt vett a sorok írója.

Koncz János ny. ezredes

Jánosík lábnyoma

Jozef Cíger Hronský 1894-1960

Esteledett, a köd a sziklákra lassan leereszkedett, de Jánosík** úgy figyelt, mintha a párás függönyön keresztül látna is valamit.

Bizony, valamit szemügyre is vett.

Alatta meredek szikla és odalent húsz pandúr üldögél a tűz

körül. Egy hatalmas kő alatt gyújtottak tüzet, amely akkora volt, mint egy jól megtermett asztal.

A betyár jól szemügyre vehette, mi történik a tűz mellett.

A pandúrok körül egy bacsa szorgoskodott, de akin azonban látszott, nem jószántából rakja a tüzet, és még kevésbé van ínyére kevéske szalonnája szétosztogatása.

• Mit kerestek itt, miféle szél hozott ide benneteket, hiszen erre csak juhaim és a hajtók járkálnak? – kérdezte a bacsa.

• Még valakiről tudjuk, hogy errefelé jön-megy! – vágta vissza a fogdmegek.

• Úgy lenne?...

• Te nem tudsz róla?

• Én semmit sem tudok, - tagadott a számadó juhász, kalapját a tarkójára tolva.

• Mi tudunk mindent erről a madárkáról és ma talán kézre is kerítjük...

• Nem énekelt netán neked valami vidám nótát ez a gazember Jánosík?

A bacsa szemére húzta kalapját.

• Aztán minek dalolgtatott volna, hisz' én öreg volnék a tánchoz!...

• No, no, ki tudja, kiben, milyen huncutság lakozik!... De, tudd meg, Jánosik ma velünk vacsorázik.

• Igen? – álmélkodott a bacsa és kalapját megint tarkójára lökte majd kezével tovább matatott, mintha rőzsét szedegetne a tűzhöz.

• Erre, az egyenes köre állítjuk fel és pisztolyainkkal talpa alá lövöldözünk, hogy kedve legyen a tánchoz, hiszen állítólag szívesen foglalatoskodik efféle dolgokkal.

• Én erről semmit sem tudok, - rázta tagadólag fejét a számadó juhász, és fejfedőjét ismét homlokára húzta.

• Mit művelsz a kalappoddal? Talán nem a tiéd, vagy nem jó a kobakodra, hiszen pillanatonként ide-oda húzgálsz? – kiáltották a pandúrok, mikor meglegelték már a folyamatos matatást.

**Jánosík György (1688-1713.) – szlovák népi hős. Szegény földműves családban született. Tizennyolc évesen beállt II. Rákóczi Ferenc kuruc seregébe. Amikor 1708-ban a trencsényi csatában a császári csapatok vereséget mértek Rákóczi seregére, fogságba esett, és kényszersorozás útján a császár szolgálatába került. Raborként szolgált a nagybitcei várban, ahol megismerkedett az egyik fogvatartottal, Uhorsik Tamás zsványkapitánnyal. Jánosík később visszatért szülőfalujába, de amikor Uhorsik 1711-ben megszökött, beállt a bandájába. A zsványok esküjét szeptember 29-én tette le. Többek között lovakat csempészett Lengyelországból. Később a zsványok kapitányává választották, de nem sokáig töltötte be ezt a tisztséget, mert a lipői pandúrok 1713-ban elfogták. Kínzást sem nélkülöző bírósági tárgyaláson fosztogatás és a Rákóczi-szabadságharcban való részvétel vádjával halálra ítélték, és 1713. március 18-án Liptószentmiklóson kivégezték.

• Ó, dehogy, - hajolt le a bacsa, - ezt a szokást egyik bojtárom emlékének adózva tartottam meg. Sűket volt és ráadásul egy csomó ostoba bárányom bégetett a karámban. Egy sükebókával az ember beszélni nem tud, így aztán mutogatnom kellett. Mikor a bárányokat nyírtam és egyikükkel megvoltam, utána a kalapomat feltoltam a tarkómra és a bojtár megértette, mit jelent a mozdulat. Mindez azóta, vált szokásommá. Midőn mindegyikkel elkészültem, a kalapom a földre hajtítottam.

A bacsa mindent el is mutogatott és végül a

fejfedőt a földre is dobta.

Ahogy mindezt megcselekedte, valami zörgést hallatszott a szikla fölül, és mint a villám ugrott Jánosik a pandúrok közé, pont arra a helyre, arra a körre, ahol amazok akartak a talpa alá pisztollyal lövöldözni.

• Itt volnék és a tánchoz is megjött a kedvem, ha muzsikálnának nekem! Jánosik vagyok, és önökkel el is költeném a vacsorát.

A pandúrok felugráltak, itt is, ott is keresgéltek a puskáikat, pisztolyaikat, de a veszélyes szerszámoknak se híre, se hamva.

A betyár, mindezt látván elmosolyodott.

• Hé, te bacsa, talán én vagyok a süket bojtár és látom, a bárányokat jól megnyírtad. A bundájukat is, meg a szarvukat is!...

A számadó juhásznak is derű ült ki az arcára és békés hangon felelte:

• Inkább letörtem volna a szarvukat, semhogy veszélyt jelentsenek, és ne is közelítsenek. A gyapjukkal nem sokat törődtem, hiszen az amúgy is kellőképp rövid.

A zsandárok meg sem mertek mozdulni.

Megértették a bacsa mondanivalóját.

Felfogták, hogy a bacsa a puskáikat, pisztolyaikat és minden fegyverüket, valamilyen észrevehetetlen módon használhatatlanná tette és ezt kalapjával Jánosiknak jelezgette is.

A pandúrok közül néhányan ide-oda pillantgattak, miképp is lehetne kereket oldani, de a sötétből felharsant a betyár társainak nevetése, így letettek szándékukról.

A fogdmegek valóban Jánosikkal költötték el vacsorájukat, elvégre a betyár látta őket vendégül, de a szegénylegény táncát is nézhették, ott a lapos kövön. Énekelniük persze kellett hozzá, ha akarták, ha nem, ámbár pisztoly nélkül kellett fújniuk a talpalávalót. Mindezt azért, legalábbis így mondta a szegénylegény, hogy ne kelljen táncának porát senkinek sem nyelnie.

Minden igaz, amit elmeséltem, és erről a Rima völgyében lévő, ma is ott látható lapos kő tanúskodik, melybe a Jánosik sarka belemélyedt, amikor a magasból a bátor gömöri pandúrok közé ugrott, akik pisztolyukkal akartak talpalávalót fújni a betyár táncához.

Fordította: Papanek László

Szemétszállítás

Községünkben az elmúlt évekhez hasonlóan idén is megtörtént a lomtalanítás. Szinte hihetetlen mennyiségű lim-lom lett kirakva a házak elé. Az alsó jobb oldali kép a sportpálya feletti útmellé leszórt szemétről készült. Ezt az irdatlan mennyiségű lim-lom nem helyi házból került oda.

A lomtalanítás előtti éjszakán ismeretlen személyek, ismeretlen kocsival, vagy inkább kocsikkal szállították oda. A VSZRT dolgozói, jól megszervezett dicséretes példaértékű munkát végeztek. A sok, sok, kazalnyi szemetet szinte hihetetlenül rövid idő alatt szállították el.

Fotó, szöveg: Franyó Rudolf

Klíma

Valaha minden közlekedési eszközön; vonaton, buszon, héven, trolin, stb. minden utas eldönthette, hogy ki akarja-e nyitni, vagy le akarja-e húzni az ablakot vagy sem. Pedig nem is demokráciában éltünk, hanem népi demokráciában. Diktatórikus köztársaságban. Lehetséges, hogy a BKV járműin egységes a klíma, mert bár a benzingőzt és kipufogógázt nem szűri ki, de a koromrészecskéket talán igen. Azt, hogy a berendezések mennyi port és penészspórát tartalmaznak, senki sem tudhatja. Nagyvárosaink kivételével az ország egész területén káros a klíma. A tél kivételével egész évben, hidegben utazhatunk. Erdőkön és mezőkön keresztül gépi levegőt lélegezve, természetes helyett. Nincs választási lehetőség. A pollentartalmú levegő tilos. Akárcsak a bevásárló központokban, sok munkahelyen (és személyautóban.) A gyógyszeripar bármilyen „allergén” anyagra képes „antialergén gyógyszer” előállítani. Az orvosi várótermek plakátjai szerint a búza kukorica, tölgyfa is az összes többi fás szárúval és lágyszárúval együtt allergén növény. NEM A NÖVÉNYEK OKOZZÁK AZ ALLERGIÁT, HANEM A HIÁNYUK. A lakáspor allergia oka a porszívó feltalálása. Agyonsterilizált környezetünk miatt mindenesetre hisztérikusan túlérzékenyé váltunk. Az immunitásunk visszanyeréséhez a vegyszeril környezetek, megszüntetése a megoldás. A klímaberendezések mellőzése.

A MÁSIK HISZTÉRIKUS TÉMA, „a Föld globális klíma katasztrófája” ILYEN NEM LÉTEZIK! A Föld hőmérséklete száz év alatt 1-2 % -ot emelkedett, a népessége viszont 500%-ot.

Vigyázat nem a keresztény, fehér népességről beszélünk, akik csökkentek, hanem a muszlin sötétbőrűekről. Négerekről, indiánokról, akik Afrikából és Dél – Amerikából indulnak a „sápadtarcúak” elfoglalására. A hazai hármass védekezés egyenlőre, még állja az áradatot, de a „buzgárok” kezdik elárasztani a mentesített területeket.

A TERMÉSZETROMBOLÁS MINDIG LOKÁLIS. A Szahara a legeltetés előtt vízben gazdag erdős Szahara volt, Izland pedig zárt tajga. Ma számtalan afrikai országban a nyájak nagysága dönti el a családok társadalmi státuszát, pedig a marháknak csak a vérét és tejét isszák, de a húsát sosem fogyasztják.

Mongóliában hússzor annyi ló van, mint ember pedig csak az erjesztett tejét fogyasztják a húsát nem. A legeltetés viszont 5 cm-es korában öli meg a fákat, amik nélkül a LOKÁLIS KLÍMA 20 Celsiusszal melegebb. Az Északi és a Déli – sark hőmérséklete viszont csak 0,5 Celsiusszal. Nem az eszkimók feladata az istállózó állattartás bevezetése, facsemetevédő szelektív kaszálással, hanem az afrikai kontinens minden országáé, nemzeté. A miénk pedig a honvédelem, a „bennszülött, népeink megvédése.

Tisztelettel, Losonci Miklós agrármérnök- tanár

X. Gyalogtúra a Pilisre

Május 12. szombaton Pilisszentkereszt Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében idén május 12. ismét sor került az immár tradicionálissá vált legmagasabb hegycsúcsunk, a Pilis-tető megmászására. A X. emléktúra, a szokásnak megfelelően Pilisszentkereszt római katolikus templomában tartott szlovák nyelvű misével vette kezdetét. Az ünnepi szentmisét követően megkoszorúztuk néhai Juraj Migas, hajdani Szlovák nagykövetségünk és néhai Havelka József emléktábláját. Jozef Schwarz Szlovákia igen magas

rangú kormányhivatalnoka, is koszorút helyezett el és kegyelettel adózott a két kiváló egyéniség emléktáblája előtt. Az emléktúrán Hollerné Rackó Erzsébet a magyarországi szlovák önkormányzat elnök asszonya, Paulik Antal a magyarországi parlament szlovák szószólója, és Igor Furdik a Szlovák Köztársaság, főkonzulja is részt vett. Mindhárman az elsők között mászták meg hegyet, a nagy hegyet. Az érkezők a szlovák vendégeink által hozott csapolt sörrel olthatták szomjukat. Alig értek célba az utolsó túrázók, megérkezett a

Szlovák Nagykövet által küldött igen finom pörkölt. Melyből minden túrán résztvevőnek, de még az éppen arra sétáló turistáknak is jutott. Sörrel és üdítővel szintén úgy volt. Az étel – ital, fogyasztáshoz, a már nálunk is közismert, Janek Machaj által vezetett „Ozembuch” zenekara

biztosította a jókedvet. Köszönet minden szervezőnek, és önzetlen adományozónak, akiknek köszönhetően idén is megünnepelhettük, az immár tizedik Pilis – túrát.

Fotó, szöveg: Franyó Rudolf

Szlovák Nemzetiségi Óvodapedagógiai Nap

Május 18-án Komárom-Esztergom Megyei Szlovák Önkormányzat, Mogyorósbánya Község Önkormányzata és Mogyorósbánya Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata hármass támogatása által Mogyorósbányán a művelődési házban Szlovák nemzetiségi óvodapedagógiai napot tartottak. A példaértékű rendezvény a helyi óvodában való gyülekezéssel kezdődött. A megjelent vendégek és szereplők, és rendezők innét vonultak át a híres bányásztelepülés kultúrházába. Havrancsik Tibor köszöntő, üdvözlő beszédjét

követően léptek pódiumra nevelőkkel a gyerekcsoportok.

Elsőnek a mogyorósbányai iskola, majd a tardosi óvoda, majd ismét a mogyorósbányai iskola, őket a szintén mogyorósbányai óvodások követték. Nagyon tartalmas és dicséretes volt a Szilágyiné Suba Éva által vezetett „Do kolecska” – Szlovák néptánc és gyermekjátékok műsora. A műsor végén kézzsorítással, az alábbi szavakkal gratuláltam az éltes korú Hévízi Pálnak a Szlovák Nemzetiség elnökének: „*Áll Pilis, él még szlovákságunk.*”

Keresztneveink

Jeles napok, védőszentek

ANTAL (Páduai) hitvalló. Meghalt 1231. Ünnepe: június 13. Katolikus hívő népünk kedvelt szentje. Kezdetben Ágoston rendi kanonok volt, később franciskánus. A Szentírást nagyon ismerte, évekig titkolta nagy tudását. Népmisszióval csodás

eredményeket ért el. Utolsó éveit Páduában töltötte. Itt csodálatos látomásai voltak és felkiáltott: „Látom az Urat!” A legenda szerint a kis Jézust is megölelhette. Halála óta példátlan tisztelettel övezik emlékét. A keddi napot temetése napját tiszteletére szentelik. Szt. Antal kenyerét sok koldus élvezi. Agyagmunkások, porcelán-készítők, szobrászok, utasok védőszentje. Közbenjárását kérjük az elvesztett tárgyak megtalálásáért és mindennemű bajainkban. Antal őskori név, homályos jelentésű. Krug szerint ante többől: elnök, előjáró, más magyarázónál jelentése: dicséretes.

LÁSZLÓ király, hitvalló. Meghalt 1095. Ünnepe június 27. Szent Lászlót az isteni gondviselés küldötte, hogy Szent István után az erkölcsöket megjavítsa, zülalt közállapotunkat rendbe hozza és a barbár veszedelmet, elhárítsa. Egyházi szempontból fényesen kiemelkedik

életszentsége, térítő munkája és vallásunk megszilárdítása. Szent életének beszédes bizonyossága az a sok legenda, mely nagy nevéhez fűződik. Szent Lászlót lovagias természete a lovagok, és hajadonok védőszentévé avatta. László = Ladislaus, a szlávban: Wladiszlav: dicsőséges uralkodó.

PÉTER

Apostolfejedelem.

Meghalt 67. Ünnepe: június 29. Péter, ez az egyszerű halászmunkás a csodás halfogás után az emberek halászává lett. „Rajtad, mint kősziklán építem

Anyaszentegyházamat, és a pokol kapu sem vesznek erőt rajta” – mondotta neki az Üdvözítő. Neki adta a Mennysors kulcsait. Szent Péter, mint az Anyaszentegyház látható feje, isteni sugallatra Rómában telepedet le és az Üdvözítő mennybemenetele után innen kormányozta a megalapított Egyházat. A pogányok Pétert fejjele felé keresztre feszítették. A halászok, asztalosok, kereskedők védőszentje. Péter a görögben kőszikla.

PÁL apostol, vértanú.

Meghalt 67. Ünnepe: június 30. Megtérése: január 25. Saul, a tarsusi rabbi jelölt a damaskusi úton történt csodálatos megtérése után Jézus Krisztus rendíthetetlen híve és apostola lett. Levelei meggyőznek bennünket arról, hogy a hű apostolt nem ingatta meg hitében sem megköveztetése, sem a hajótörés, sem, a tengeri veszedelem sem a pogányok üldözése. Hatásos beszédeivel

mindenféle népből sokat megtérített, ezért a népek apostola (Apostolus gentium) címmel illették. Védőszentje a katolikus újságíróknak, kosárfonóknak, kötélgyártóknak és köszörűsöknek. Esőért és bő termésért is kérjük segítségét. Pál = Paulus, latin jelentése: csekély, szerény, kicsiny.

*Forrásanyag: Katolikus lexikon
Bp. 1932 I. – IV. Kötet -ből
Franyó Rudolf*

Plébánosaink 1791-től napjainkig

Szüleink nagyszüleink idejében kukorica, tollfosztás, disznótoros és egyéb baráti, vagy családi összejöveteleken, felidézni a múltat disputa – beszélgetés következtében a volt plébánosainkról is szó esett.

Az 1999 – ben, megjelent első könyvem, a Pilisszentlászló története címmel jelent meg. Ebben a könyvben Vrchovina Márton plébánosságától, Ackermann atyáig vannak lejegyezve községünk lelki gondozói.

Roman Szlovák, pilisszentlászlói elődökkel bíró, a szlovákiai párkányban lakó barátom segítségével az 1791. évig Ferl Lőrinc plébánosságától Fajcsák Tibor lelkiatyánkig, sikerült elkészíteni több mint kétszáz évre visszamenőleg a teljes névsort, amit van szerencsém az alábbi sorokban leközölni:

Ferl Lőrinc 1780 – 1791
Blahó János, 1791 – 1794
Habány István, 1794 -1798
Rezsnyi György 1798 – 1814
Simkó István 1814 – 1832
Vrchhovina Márton 1832 – 1857
Cserveny János 1857 – 1867
Kürthy Dániel 1867 – 1888
Pásztorek István 1888 – 1892
Dittrich István 1892 – 1897
Mattyasovszky György 1897 – 1920
Kazviszky József 1920 – 1925
Dittrich István 1925 – 1935
Szittyay Dénes 1935 – 1938

Dr. Bóna József 1938
Lehotay János 1939
Fekete Albert 1939 – 1948
Szakszon Dezső – 1948
Szapori János 1950 – 1961
Zaholai Károly 1961 – 1969
Bednár Pál 1969 – 1973
Marcis Ferenc 1973 – 1985
Csizmadia György 1985 – 1989
Ackermann Kálmán 1989 – 1991
Ján Buzák 1991 – 1992
Ackermann Kálmán 1992 – 1993
Kabar Sándor 1993 – 2016
Fajcsák Tibor 2016 –

Figyelmesebben nézegetve a fenti névsort, igen érdekes dolgot figyelhetünk meg; Dittrich István plébános úr nevével két esetben is találkozunk tekintetünk. Első ízben 1892 – 1897. öt évet szolgált községünkben, majd 28 év elteltével idősebb korára visszatért és további 10 évig volt elődeink lélekgondozója. Ackermann Kálmán atya rövidebb ideig, de szintén kétszer lett kinevezve lelkiatyánknak. Dittrich plébános úr az 1919. kommunista diktatúra alatt Pomázon szolgált. Prédikációival keményen bírálta a vörös terrort, ezért Szentendrére hurcolták a későbbi pártház pincéjébe zárták, ahol megkínózták. Akkoriban gyilkolták meg a Duna-parton felvidéki származású fiatal pap társát dr. Kucsera Ferenc atyát.

Lejegyezte, Franyó Rudolf

A tűzvédelem története

Az emberek tűz elleni védekezése olyan idős, mint a tűz használata. A tűz hasznos tulajdonságai mellett (sütés, főzés, fűtés, világítás) az ember kénytelen volt megismerni a tűz pusztító hatásait is, amelyek ellen kénytelen volt védekezni.

A szervezett és szabályozott tűzvédelem a szervezett társadalmak kialakulásával jelenik meg. Már a Római Birodalomban is működött szervezett tűzoltóság (pl. Aquincumban) Szent Flórián (a

tűzoltók védőszentje) akinek május 4-én van névnapja maga is római katonatiszt volt.

Magyarországon már Szent István király korától kezdve jelentek meg tűzvédelmet is érintő rendeletek. A legendás Bem „apó” miután 1849-ben elhagyta országunkat, felvette a muzulmán hitet és Konstantinápoly tűzoltó parancsnoka lett. Magyarországon az 1888-ban kelt belügyminiszteri rendelet előírta, hogy minden községnek

tűzoltóságot kell működtetnie. A szolgálatban lévő tűzoltó hatósági személy lett, akit, ha kárt szenvedett munkája során, kártérítés illette meg.

Nálunk Pilisszentlászlón **Rayman Tamás** hagyományörző régiséggyűjtő kutatásai alapján 1924 – ben **Haáz József** volt az Önkéntes Tűzoltó Egyesület alparancsnoka, aki 1896-ban szabadult fel, mint kovácssegéd. Hét évig Visegrádon és egy évig Székesfehérváron dolgozott. 1903 óta Pilisszentlászlón községi kovácsmester. Községi közgyám és a római katolikus egyházközség világi elnöke. A megalakult Hangya Szövetkezetben volt kovács.

Kovács Gyula tűzoltó parancsnok középiskoláit Mohácson, a tanítóképzőt 1908-ban Baján végezte. 1922-ben Hercegszántóról érkezett Pilisszentlászlóra. Az állami elemi népiskola igazgató tanítója. Kötelező Tűzoltó Testület parancsnoka, Levente Egyesület főoktatója, Hangya

Szövetkezet ügyvezető igazgatója, Római katolikus kántor, az egyházközség és úrbéresi közbirtokosság jegyzője Háború idején a 19. honvéd gyalog ezred kötelékében a szerb és orosz fogságban volt. 1918-ban az olasz fronton harcolt.

Simonovits István Önkéntes tűzoltó egyesület parancsnoka (1931) vezető jegyző. Középiskoláit Budapesten, a jegyzői tanfolyamot Miskolcon végezte. Pályáját 1921-ben Békásmegyeren kezdte, majd Pócsmegyeren és Budakalászon jegyzősködött. 1925 óta Pilisszentlászló község főjegyzője. Önkéntes Tűzoltó Egyesület parancsnoka, a Levente egyesület elnöke. Háború alatt 16 hónapon át román és olasz fronton harcolt. 1919-ben, mint zászlós szerelt le.

*Pilisszentlászlói Polgárőr és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Elődeink mesterségei

Faszénégetők

Pilisben lévő falvaink erdőirtványos települések. Elődeink az erdők irtásával jutottak a megélhetéshez szükséges művelhető földterülethez.

A kitermelt fákból értékes faszenet égettek. Ez, a ma már csupán grillezésre használatos tüzelőanyag hajdanában magas hőértékénél fogva szinte nélkülözhetetlen volt a vasérc kinyeréséhez, majd a kovácsműhelyekben való megmunkálásához.

Később az erdőkben, főleg a patakokhoz közel égették ezt az akkoriban nélkülözhetetlen fűtőanyagot.

A Pilisben lévő összes falvak menti erdőkben művelték a faszénégetés mesterségét. Pilisszentlászlón az Apátkúti és a Lepence – patak völgyében dolgoztak szénégetők. A kiégetett faszenet főleg Budán, de a környék városaiban, falvaiban értékesítették.

Nehéz fáradságos és, nagy hozzáértést, gyakorlatot igénylő munka volt ez. A kitermelt keményfát (nálunk fenyves akkoriban nem volt) szakszerűen csonka kúpalakú halomba rakták, majd kívülről földdel jól ledöngölve letakarták.

Egy-egy boksa elkészítéséhez azonos fajtájú és a lehetőségekhez képest azonos nagyságú fát használtak. A boksa közepén füstnyílást hagytak, néhány helyen levegőnyílást készítettek.

Égetés közben figyelni kellett arra, nehogy lángra kapjon a boksa. Ilyenkor a kitörő lángokat földdel betömtek. Nagyon fontos volt a jó minőségű faszén előállítása, hiszen más – más minőséget igényeltek a vasolvasztók, a kovácsok, a lakatosok, az ezüstművesek, de a vasalók hevítéséhez is általában faszenet használtak. A boksák méreteit a szükséges faszén mennyisége határozta meg. A szabadtéri

faszén égetésénél az értékes melléktermékek (faecet aceton, metilalkohol, világítógáz) elvesztek. A vegyi gyárakban, lepárlótelepeken készített faszén esetén ezeket, az értékes anyagokat felfogták. A gyors és nagy hő mellett előállított úgynevezett, túlégetett szenet, amely könnyű és likacsos, a tisztátlan, rossz ízű és szagú folyadékok átszűrésére használták.

A vörös szenet, pedig lőpor gyártására, stb.

A jó szén, fekete színű és erősen fénylő, és az ujjat nem festi meg, kemény tárggyal megütve cseng.

1kg. faszén átlagosan 7500 kalória értéknek felel meg. 1m³ lombfából 4,50 – 5,00 hl, fenyőfából 5,5 – 6 hl. Faszén nyerhető.

Súlyra nézve 1q. lombfa 20-22 kg. fenyőfa 23-26 kg. faszenet ad.

Részlet, Franyó Rudolf Elődeink mesterségei c. könyvéből.

Pilisszentlászlón és Fóton gyereknap biztosítása

2018. május 26-án községünkben az Önkormányzat szervezésében a kispályán gyereknapot

szervezte, amit polgárőrségünk öt fővel önállóan biztosított. Programok között volt foci, élő csocsó, zsákbaftás, kötélhúzás, ugráló-vár, népi fajták arcfestés kézműves foglalkozás, és még egyéb, érdekes programok.

A rendezvény alatt említendő, biztonságot sértő esemény nem történt.

Fót Közhasznú Polgárőr Egyesület Aczél Sándor elnökének felkérésére május 26-án Fót Város Önkormányzat Városi Gyereknap, Főzőverseny és XII. Fóti - Futi rendezvényének biztosításában 3-fő polgárőrünk vett részt Fót város Somlyó-tónál rendezvényen.

A fóti polgárőrségtől 40-fő polgárőr vett részt a biztosításban, a rendőrségtől a Dunakeszi

Rendőrkapitányság, Fóti Rendőrőrs és a PMRFK MEKTO részéről voltak a biztosításban részt vevő

rendőrök. A helyszínen a biztosításban részt vevő rendőrök és polgárőrök között nagyon jó együttműködés volt.

A helyszínen kint volt a Somlyó mentőcsoport, akik látványos tűzoltási bemutatót tartottak. Nagyon sok érdekes programmal várták az oda érkezőket. A főzőversenyen a Fóti Polgárőrség tárkonyos vadragu levest főzött, sok más finom ételkülönlegesség, sütemény volt, amit meg is lehetett kóstolni.

A fóti biztosításban 16:00-óráig vett részt polgárőrségünk, amelyet a szervezők meleg szavakkal köszöntek meg.

*Mihics József
elnök*

Tisztesség, Egység, Szolidaritás, Összefogás

„Egységben a közbiztonságért, bűnmegelőzésért a települések biztonságáért” mottó jegyében tartotta meg május 12-én, Dabason a Pest Megyei Polgárőr Szövetség a beszámoló és tisztújító közgyűlését, ahol meghallgatták majd elfogadták az előző évi működésükről szóló beszámolókat valamint lehangzó arányban újabb 5 évre megválasztották dr. Bilisics Pétert megyei elnöknek.

Magas színvonalú közgyűlésen vehettek részt azon

polgárőrök és meghívott vendégek, akik megjelentek május 12-én, Dabason, a helyi sportcenter dísztermében. Köztük dr. Túrós András, az OPSZ elnöke, dr. Fekecs Dénes az OPSZ Gazdasági és Pénzügyi elnökhelyettese, dr. Mészáros Ágnes, a Berényi és Társa Ügyvédi Iroda partnere, Németh József alezredes, a Pest Megyei Rendőr-főkapitányságtól, Géczy Krisztián a Pest Megyei Közgyűlés képviselője és Benkő Tamás, az

MLSZ Pest megyei igazgatója. Dr. Túrós András beszédében először tiszta szívből gratulált az újrávalasztásáért dr. Bilisics Péternek és hozzátette, hogy a 109 igen szavazat minősített többségnek számít. Beszédében

nyomatékosította, hogy a Pest Megyei Polgárőr Szövetség rendkívül fontos az OPSZ-nél. Az OPSZ elnöke külön köszönetet mondott a polgárőröknek

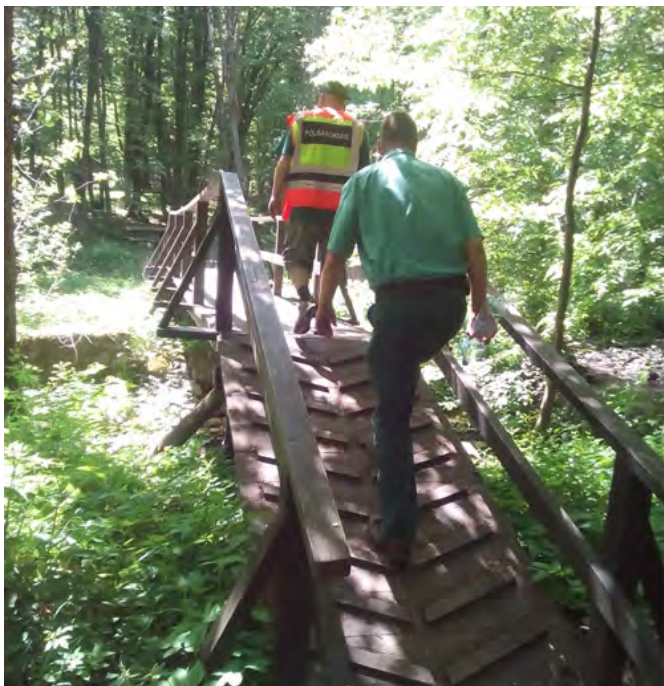
a kimagasló szolgálati óraszámért, a megyei szövetségnek a jelentős számú ifjúpolgárőrért, majd felhívta a figyelmet arra, hogy a Polgárőrség értéke jelentősen növekedett, felértékelődött. Mindezek megőrzéséhez viszont erős egységre van szükség, nincs helye semmilyen viszálynak, veszekedésnek. Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület részéről Mihics József elnök volt jelen közgyűlési képviselőként, egyesület részéről Kocskovszki István polgárőrünk kapott jutalmat elismerést, amiért gratulálunk az elismerésben részesülőnek.

forrás: OPSZ

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Polgárőrség-DINPI szolgálat

Rendszeresen látunk el közös szolgálatot a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársával Fehér Balázs őrkerület-vezetővel. 2018. május 16-án közös szolgálatunk során a parlagfűvel kapcsolatos megelőző tevékenységet folytattuk. Ellenőriztük a sikárosi papréti erdei utakat, ahol kirándulók kértek útbaigazítást. Kutya sétáltatót figyelmeztettünk a helyes kutyát pórázon való közterületi sétáltatásra.

Biztosítás a főtéren

A jövő zenéje” Kodály-életmű pályázat záróünnep volt 2018. május 11-én pénteken 17.30-órakor Pilisszentlászló főterén a Pilisszentlászlói Önkormányzat és a Kékvölgy Waldorf Iskola szervezésében. Polgárőrségünk előzetesen felkérést kapott a zavartalan rendezvény biztosítására. Szolgálat ideje alatt esemény nem történt. A főtéri biztosítást önállóan polgárőrségünk négy fővel oldotta meg.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Nyílt levelezés

Tóth Attila Polgármester !

Pilisszentlászló talán az egyetlen olyan település Pest megyében ahol nincs vezetékes gáz hálózat kiépítve.

Ebből adódóan lakótársaink nem részesülhetnek az évi 12 000 forintos állami energetikai kompenzációból.

E mellett a hátrányos helyzetet fokozza még a tűzifa beszerzésének nehézsége is. Ez igen nagy gondot okoz a község lakóinak.

Ha Ön néha-néha meghallgatná a lakótársait ezt a problémát kiemelten kezelné!

Tudnia kellene, nem a kerti hulladék égetése, vagy nem égetése a generális kérdés.

Azt is illene látnia, hogy a tűzifa, értékesítés-beszerzés Magyarországon maffiaszerűen működik. Pilisszentlászló sem kivétel ez alól.

Meglátásom szerint a lakótársak- részéről eléggé elítélhető módon- mindent égetni fognak.

Falunk teljes közigazgatási területe a Duna-Ipoly Nemzeti Park része Natura 2000 -es, terület védelem alá tartozik.

A levegő tisztasága egy nagyon fontos dolog, főleg

egy olyan erdővel körbezárt völgykatlanban ahol Mi élünk. EZ egy ÉRTÉK!

Közös felelősségünk ezt megőrizni.

De addig, amíg falunk központi helye a Fő tér és annak közvetlen környezete (itt vannak a közintézmények stb.) a keletkező szennyvíz és fekália befogadó helye eléggé nehéz levegő tisztaságról beszélgetni.

Tessék megtapasztalni, nem a hegy tetején ahol Ön lakik, hanem lent a völgyben -Hivatalának székhelyén- milyen illatok lepik el a "völgy" lakokat szélcsendes időben avar égetés nélkül.

Az esti, vagy éjszakai órák a legérdekesebbek, zümögnek a szivattyúk.

Eső nem esett hetek óta, mégis folyik valamilyen eredetű víznek nem nevezhető folyadék a Falu Fő utcáján.

A fentiek után Kedves Attila most már átmegyek tegező viszonyba ha tetszik, vagy nem.

Bár mikor az általad meghatározott időpontban találkozhatunk, beszélhetünk Pilisszentlászlóról.

Dombai József

Születésnapi köszöntő

Idén májusban töltötte be nyolcvanhatodik életévét Mili néni, aki több évtizede szolgálja egyházunkat. Tibor Atyánk nem felejtkezett meg e jeles napról.

Fotó: Franyó Rudolf

Humor

VIDEÓ

Az 1970 – es években még ritkaság számba ment a videó, csak a kamionosok által behozott videókhoz lehetett hozzájutni, általában a piacokon.

- Nagymama, holnap megyünk a piacra videót venni. – dicsekedett a nagynak Gézuka.
- Vegyetek, amit akartok, de én biztos nem fogom etetni...

SZEMÉSZETEN

Gizi néni lement Szentendrére, a szemészetre. Szemorvos, aki jól ismerte őt a humoráról megkérdezte:

- Lát engem Gizi néni?
- No, ne vicceljen már kedves doktor úr! Hogyne látnám!
- Háta akkor minek jött ide?- kérdezte mosolyogva a szemorvos.

Úrnapja 2018 Pilisszentlászló

Az oltáriszentség örök életünkre szóló táplálékunk

Az Úrnapja Krisztus szent testének és Vérének ünnepe. Szentháromság ünnepe utáni csütörtökön, de nálunk is a következő vasárnapon tartott főünnep. A Nagycsütörtöki ünneplés a nagyhét az öröm hangulatát kellőképpen kifejezni. Ennek az Oltáriszentségben

köztünk lévő megtestesült Krisztusnak a lelkes ünneplését szolgálja az Úrnapja. Az ünnepi szentmise után körmenettel folytatódik a liturgia. Elsősorban katolikus ünnep. Eredetét tekintve az úrnapja

gyökerei a 13. századig nyúlnak vissza. A legenda szerint 1263-ban egy zarándok cseh pap szentmisét tartott a bolseni Szent Krisztina templomban. Az átváltozás pillanatában kétség szállta meg, valóban Krisztus testévé válik-e a kenyér és a bor, amikor a megtört ostyából vércseppek hulltak az ostyaabroszra. A következő évben Orbán pápa hirdette ki, hogy ezentúl minden évben a pünkösd nyolcadát követő első csütörtökön tartsák meg az úrnapja ünnepét. Általános szokás a körmenet és a sok virágdísz.

Pilisszentlászlón is a magyarországi szokásoknak megfelelően négy oltárt állítottunk, melyeket Tibor atya az oltári szentséggel a hívők élén végigjárt, és megáldott. Mint azt már többször is említettem, szülőfalunk olyan kedvező helyzetben van, hogy a középkori szokásoknak megfelelően a templom körül lévő kertben nyugszanak elődeink, akik

annak idején az úrnapja munkaszünetet szigorúan betartották. Akkoriban talán nem is egy emberöltővel ezelőtt szülőfalunkban Pilisszentlászlón is nem a templom körül létrehozott oltárokat járták végig, hanem az ünnep

a teljes településre kiterjedt.

Családok saját házuk előtt vállalták az ünnepi sátrak felállítását.

Ennek lényege az volt, hogy a szent térbe bevonták a lakóhelyet, és a szülőfalut, ezzel minden

bizonytalant az

szimbolizálták, hogy az áldás az otthonokra is kiterjed. Szülőfalumban gyerek, de még felnőttkoromban is a Petőfi és Béke utcán át, mentünk a körmenettel. A Béke utcában voltak a zöldelő gallyakból felállított sátrak. Minden évben ugyanazon házak előtt történt elkészítésük.

Akkoriban is, akár most, közös összefogással dolgoz, szorgos hívő kezek építették. Körülmények, a kornak megfelelően változtak, de az ünnep nálunk is megmaradt.

Elismeréssel, kell adóznunk a sátrakat készítő családoknak és segítőiknek, hogy önzetlen munkájukkal lehetővé tették a tradicionális ünnepünk méltó megünneplését. Külön köszönet Tibor atyának a sátraknál tartott csodálatos beszédjéért.

Fotó, szöveg: Franyó Rudolf

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda, nyomdai előkészítés: Technova 2004 Kft. | technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015